

Structurele oplossingen en hervormingen sleutel voor welvaart en welzijn

door Carla Bakboord

De verkiezingen met zijn felle campagnes zijn achter de rug en wij gaan over tot de orde van de dag. Women's Rights Centre, het Burgerinitiatief voor Participatie en Goed Bestuur en de Ook Zij-campagne volgen de uitslag met argusogen. Is ons streven van 30 procent vrouwen in De Nationale Assemblée gehaald?

De strijd om vrouwen in het politieke machtscentrum te krijgen, wordt sinds de twintigste eeuw gevoerd. Belangrijke voorvechters zoals mr. J. C. de Miranda en Corry Tendeloo hebben daar een flinke bijdrage aan geleverd. In de jaren negentig benadrukte het Vrouwen Parlement Forum met zijn leus, "Kies Bewust, Stem op een Vrouw" het recht op voorkeurstemmen.

Nu zet de Ook Zij-campagne in samenwerking met DNA deze strijd voort. Meer vrouwen in DNA is een feit en dat de nieuwe regering niet kan achterblijven is een kwestie van rechtvaardigheid. Ik sprak met twee nieuwbakken vrouwelijke parlementariërs; Krishna Mathoera (V7/ VHP) en Jennifer Vreedzaam (NDP). Beiden hebben bewust een keuze gemaakt om via het hoogste politiek bestuurlijk orgaan bij te dragen aan structurele veranderingen die zowel vrouwen als mannen ten goede komen.

Krishna Hussainali-Mathoera
Krishna Hussainali-Mathoera, vijfde uit een gezin van negen kinderen, is opgegroeid te Boma. Van haar ouders, die leefden van

de landbouw, leerde zij hard te werken en moest ze vroeg opstaan om te studeren. Haar succesvolle carrière startte bij de Dienst der Belastingen en werd voortgezet bij het Korps Politie Suriname. Zij doorliep de officiersopleiding en behaalde een master in Public Administration. Krishna is sociaal actief en voorzitter van Art of Living.

Waarom heb jij je kandidaat gesteld voor DNA?

"Als lid van DNA, het hoogste politieke orgaan, kan ik invloed uitoefenen op het bestuurlijk apparaat. Zo kan ik ons land op een hoger en breder niveau dienen. Tijdens mijn loopbaan en in mijn vrijwilligerswerk heb ik ervaren dat de samenwerking binnen het bestuur niet goed op gang komt. Er wordt onvoldoende de doorgedacht om integraal beleid te maken. Men werkt nog teveel in hokjes. Dit kan beter aangepakt worden. Ik ben zeer begaan met jongeren die in de criminaliteit terechtkomen. Ik wil dat ze eruit komen, dat zij resocialiseren. Dit betekent dat diverse ministeries zoals Justitie en Politie, Sport- en Jeugdzaken en Arbeid daar beleid op moeten maken dat op elkaar is afgestemd. En dat zie ik onvoldoende.

Ook als het gaat om huiselijk geweld. Het is niet de verantwoordelijkheid van de politie alleen. Ministeries zoals Sociale Zaken en Volkshuisvesting, Volksgezondheid en anderen moeten hun verantwoordelijkheid kennen en nemen. Ook hier

moet er duidelijk afstemming zijn. Een structurele oplossing is voor mij belangrijk. En als DNA-lid kan je de regering hierop terecht wijzen en controleren. Als we meer liefde voor elkaar hebben en elkaar meer ondersteunen, zullen we ook meer bereiken voor dit land. In het verkiezingsprogramma van VHP/V7 is de mens de belangrijkste factor in de ontwikkeling."

Zo vertelt Krishna dat waar er een achterstand is, zij zich zullen inzetten in het opheffen van die achterstand. "Jongens bijvoorbeeld hebben een achterstand in het onderwijs. Daar moeten we beleid op maken. Anders krijgen we weer een andere ongelijkheid. En dat is niet het streven. Dit geldt ook voor andere groepen die gediscrimineerd worden zoals de LGBT-groepen en mensen met een beperking. Wij moeten mogelijkheden creëren voor achtergestelde groepen zodat zij actief kunnen participeren in processen van onze samenleving. Ik heb ook ervaren dat mensen weinig informatie hebben. Vaak weten zij niet waar te gaan voor hulp. Een meldpunt zou goed dienst kunnen doen. Of het nu om huiselijk geweld gaat of andere problemen. Het gaat erom dat we zaken preventief moeten aanpakken. Drugverslaafden hebben een grote impact op de kwaliteit van het leven van hun familie. Hoe sneller je deze mensen helpt, hoe beter je kan voorkomen dat zij dieper in de verslaving raken. Een vroege signalering waarbij, via het meldpunt, bevoegde instanties direct kunnen anticiperen. Dit zijn onder meer de kwesties waar ik mij als DNA-lid professioneel voor zal inzetten. Zo zal ik steeds nagaan welke issues in het belang zijn van de mens en middels dialoog deze op de DNA-agenda krijgen. Als oppositie kan je namelijk veel betekenen door regelmatig te lobbyen; zowel met *civil society* als regeringsvertegenwoordigers. Zo wil ik draagvlak creëren voor prangende kwesties."

Jennifer Vreedzaam

Jennifer is een Inheemse vrouw uit het dorp Pierrekondre Kumbasie in district Para. Zij komt uit een politiek bewust gezin. De vele discussies met haar ouders, Harriette Joeroeja en Werner Vreedzaam, over de ontwikkeling van Suriname hebben haar mede gevormd tot de vrouw die zij vandaag is. Zij leerden haar dat je niet alleen voor jezelf leeft, maar dat je je moet inzetten voor anderen.

Waarom heb jij je kandidaat gesteld voor DNA?

"Ik stond er eerst niet bij stil toen de dorpsbesturen en gemeenten mij hadden voorgedragen. Ik twijfelde. Ik besepte het niet. Er was ook een andere vrouwelijke

kandidaat. Toen de keus eenmaal op mij viel, werd ik er bewust van dat het volk mij wilde hebben. Ik aarzelde niet meer en besloot mijn kandidaatschap te aanvaarden. Want ik realiseerde mij dat ik op DNA-niveau veel meer kan doen. Ik stond er helemaal niet bij stil dat het mensen opviel wat ik doe voor de samenleving. Ik werkte namelijk eerst bij het Bureau Openbare Gezondheidszorg voor het binnenland. Daarna ben ik overgeplaatst naar het ministerie van Sport- en Jeugdzaken; ook voor het binnenland. Bovendien ben ik actief in de NDP en die houdt zich bezig met sociale projecten. Niet wetende dus dat mensen mij volgen en beoordelen.

Als DNA-lid kan ik nu meer invloed uitoefenen op het decentralisatieproces. Ik kan dan meer controle uitoefenen op het rechtmatig verdelen van bronnen. We moeten er aan werken dat niet alles centraal in de stad gebeurt, maar dat ook de districten en het binnenland er baat bij hebben. Ik heb daar altijd voor gevochten en kan nu een wezenlijk bijdrage leveren. En dat begin ik steeds meer te beseffen. De hervormingen moeten komen. Zo zullen de gelden voor de districten ook bijdragen aan het welzijn en welvaart van vrouwen en kinderen in de districten en het binnenland.

Ik heb namelijk gezien dat de issues van vrouwen op de plantages hetzelfde zijn als die van de dorpen en andere gebieden. Of het nu gaat om Marron- of Inheemse vrouwen. Ik heb het dan over Para. Para heeft een bepaalde ontwikkeling meegeemaakt. Maar heel veel vrouwen zijn niet meegenomen in het proces van bijvoorbeeld scholing. Vrouwen willen scholing, herscholing, de Bigismaskoro, de

Foto / collectie Mathoera
Krishna Krishna Hussainali-Mathoera.-.

avondschool. Dat vind ik fantastisch. Ik zeg het je eerlijk. De mensen hebben het zelf aangegeven: 'ik wil terug naar school'. Heel veel mensen zitten in geoccupeerd gebied. We weten dat de regering moeite zal doen. Maar velen willen zich scholen zodat zij misschien later terug kunnen gaan naar hun eigen gebieden. Titel krijgen op grond is ook voor vrouwen belangrijk voor hun bestaansrecht. Daarnaast willen vrouwen de agrarische productie aanpakken. Ik ga mij dus ook hiervoor inzetten. Gezinslandbouw met andersoortige agrarische methodieken. Ik heb al een aantal vrouwen geïdentificeerd die planten en leveren aan de cas-

save fabriek. De potentie is er voor vrouwen om zich te ontwikkelen.

In Para zijn meer dan 80 procent vrouwen gekozen in de ressort - en districtsraad. Zij zijn middelbaar en hoger geschoold, ook van de Anton de Kom Universiteit. Zij zullen bestuurlijk verder geschoold worden. Dit wordt mooi voor Para, omdat we verder gaan voor de institutionele versterking en decentralisatie. Samen met de rr- en dr-leden zullen wij de overheidsinstrumenten gebruiken voor verdere ontwikkeling van zowel vrouwen als mannen in dit district. De welwillendheid is er en dat maakt dat ik enthousiast ben."-.

Foto / collectie Vreedzaam

Jennifer Vreedzaam zet zich altijd in voor anderen.-.

Politiek leiderschap is ook vrouwelijk

door Henna Guicherit

Ik heb wekenlang gezweefd boven het politieke strijdtoneel. Vele malen ingezoomd op de vrouwelijke DNA-kandidaten van mijn kiesdistrict voordat ik mijn stem uitbracht op een dya dya vrouw.

Mannelijke kandidaten had ik niet in het vizier. Zij waren als haantjes, al dan niet ethisch verantwoord, zich in de belangstelling van de kiezers te werken. "Mannen zijn geboren leiders", hoorde ik

een Abop-kandidaat kort vóór de verkiezingen met de brede kant van zijn mond zeggen. Zijn overtuigende blik deed vermoeden dat, als het aan hem ligt, het politiek leiderschap tot het einde der dagen het privilege van de mannelijke sekse blijft. Wat ik hem niet heb horen zeggen is dat vrouwen dan kennelijk "geboren lijdens" zijn.

Partijbonzen hebben, in navolging van de koloniale heersers, decennialang vrouwen onrecht aangedaan door hen uit te sluiten van politieke functies. En vrouwen brengen daar nu resoluut verandering in. Terwijl twee projecten gericht op meer vrouwen in politiek leiderschap succesvol zijn uitgevoerd, probeert men toch nog een gekozen vrouwelijke kandidaat zo ver te krijgen niet te bewilligen en haar plaats af te staan aan een man. *Sisa*, niet doen!

Dus is het de hoogste tijd om weer eens te benadrukken dat mannen niet geboren zijn als leider, ze worden gemaakt tot leider. Ook vrouwen kunnen, net als mannen, tot leider worden gemaakt en de bewijzen liggen voor het oprapen. Vrouwen hebben zich in de aanloop naar de verkiezingen verzet tegen hun discriminatie en uitsluiting. "Meer vrouwelijk leiderschap in 2015" is een leus die niet plotseling uit de lucht is komen vallen als resultaat van een gekte van enkele dulle feministen. Het is een manifestatie van de historische strijd

voor gendergelijkheid die al heel lang gevoerd wordt. Een legitieme strijd in lijn met de universele mensen- en vrouwenrechten.

Dit tijt mag door niets en niemand gekeerd worden. Hoewel we bij deze verkiezingen mogelijk de criticalmass van 33 procent net niet hebben gehaald, gaan wij door om uiteindelijk een gendervennicht te bereiken in beleid en besluitvorming. Dit is nodig om in DNA en regering behoeften van vrouwen en kinderen meer aandacht te geven. Om beleid en besluitvorming ook vanuit de optiek van vrouwen en kinderen te voeren. Gelijke zichtbaarheid, empowerment en participatie van beide seksen in beleid en besluitvorming is ons doel. En niemand kan mij zeggen dat dit niet democratisch is en niet in landsbelang.

Niet gekozen?

Dat ons kiesstelsel op de schop moet is 'talk of the town' vanaf het moment dat de uitslagen van de verkiezingen druppelsgewijs binnenkwamen. Dit stelsel heeft beslist niet in het voordeel van enkele vrouwelijke kandidaten gewerkt.

Ann Sadi, die in district Commewijne voor de NDP de meeste stemmen (3.357) behaalde, is niet gekozen. Harriët Ramdien (V7/VHP), die van alle kandidaten in Nickerie de meeste stemmen (3.342) kreeg, overkwam hetzelfde. En daarmee is niet alleen onrecht gedaan aan deze

kandidaten, maar ook aan 6.699 kiezers die hun stem op hen hebben uitgebracht. Dat een kandidaat met de meeste stemmen niet gekozen is staat haaks op het democratisch principe.

Ook Carlo Lewis kandidaat van de NDP die in kiesdistrict Sipaliwini de meeste stemmen (1.688) behaalde, is niet gekozen. Maar, het moment dat dit bekend werd, gingen er al direct stemmen op om hem toch in DNA te krijgen en wel ten koste van, u raadt het, een vrouw; Aida Nading. Toen Joan Dogojo in 2013 door opschuiving voor de Mega

Combinatie zitting nam in DNA gingen er in haar partij ook stemmen op dat zij haar zetel zou moeten afstaan aan een mannelijke collega.

Is men ook bezig Sadi en Ramdien in DNA te krijgen? We hebben geen keus als de uitkomst van de verkiezingen te respecteren, hoewel de wil van de meerderheid door dit stelsel niet consequent is gerespecteerd. Het is nu aan de gekozen leden van DNA om direct na hun beëdiging te pleiten voor de evaluatie van het kiesstelsel.-.

dWT archief
Harriet Ramdien

De rubriek 'Genderoptiek' is één van de middelen van het Women's Rights Centre om gendergelijkheid en gendergelijkwaardigheid te bevorderen, vrouwenrechten te bepleiten en alle vormen van geweld tegen vrouwen uit te bannen.

Deze pagina komt tot stand onder auspiciën van het Women's Rights Centre (WRC).

Redactie en samenstelling:
Carla Bakboord MSc. en Drs. Henna Guicherit
wrcsur@hotmail.com

Opmaak: Othniël Moertamat, Raymiel Breidel